

Seminarium Polskiego Stowarzyszenia Aktuariuszy w dniu 21 czerwca 2007

Ryzyko dostawcy emerytur kapitałowych i mechanizmy jego podziału

W tle: rządowy projekt ustawy z dnia 26 kwietnia br., oraz opinie o projekcie zamieszczone na stronie: http://www.wne.uw.edu.pl/xdisplaynews.php?id_news=112

Prezentuje:

Wojciech Otto, Uniwersytet Warszawski

1. Źródła ryzyka dostawcy rent dożywotnich
 - 1.1. Dywersyfikowalne i niedywersyfikowalne składniki ryzyka demograficznego i ryzyka inwestycyjnego
 - 1.2. Techniki zarządzania ryzykiem, premia za ryzyko
 - 1.3. Argumenty za podziałem ryzyka między emerytów i dostawcę
 - 1.4. Tradycyjne metody podziału ryzyka:
 - 1.4.1. ryzyko inwestycyjne na udziale emeryta – renta o stawce zdefiniowanej w jednostkach funduszu inwestycyjnego
 - 1.4.2. ryzyko demograficzne na udziale emeryta – tontina
2. Podział łącznego ryzyka (demograficznego i inwestycyjnego) - Fundusz Emerytur Kapitałowych
 - 2.1. Fundusz Emerytur Kapitałowych: Fundusz Podstawowy i Fundusz Wyrównawczy
 - 2.2. Zmiany aktywów Funduszu Podstawowego w ciągu roku
 - 2.3. Zmiany zobowiązań Funduszu Podstawowego w ciągu roku
 - 2.4. Indeksacja stawek świadczeń i zobowiązań (rezerw) na koniec roku o stopę referencyjną i ustalenie zysku/straty do podziału
 - 2.5. Parametry podziału zysku/straty (stopa referencyjna, udział w zysku, udział w stracie, dodatkowe gwarancje)
 - 2.6. Forma udziału emerytów w zysku/stracie: dodatkowa (ponad stopę referencyjną) indeksacja stawek świadczeń (lub redukcja stawek)

3. Mechanizmy regulacji

- 3.1. Narzucone przez Nadzór parametry aktuarialne kalkulacji rezerw Funduszu Emerytur Kapitałowych
- 3.2. Fundusz Wyrównawczy (bufor pomiędzy Funduszem Podstawowym i rachunkiem środków własnych Towarzystwa Zarządzającego) i jego parametry
- 3.3. Margines wypłacalności
- 3.4. Podsumowanie: wzajemne powiązania Towarzystwa Zarządzającego, Funduszu Emerytur Kapitałowych i Funduszu Wyrównawczego

4. Problemy przejścia od fazy akumulacji do fazy wypłat

- 4.1. Strategia inwestowania oszczędności emerytalnych – horyzont inwestycji i inne uwarunkowania cyklu życia
- 4.2. Struktura portfela oszczędności emerytalnych – zmiany stopniowe i zmiany gwałtowane
- 4.3. Zmiany gwałtowane
 - 4.3.1. nieuchronne: koniec dziedziczenia, początek gwarancji wypłat dożywotnich
 - 4.3.2. zależne od przyjętych rozwiązań: gwarancje dotyczące dynamiki stawki świadczenia (ustalony mechanizm indeksacji, ustalona jedynie gwarancja minimalnej indeksacji itp.)

5. Szczegółowe rozwiązania

- 5.1. Gwarancja indeksacji stawek świadczeń stopą inflacji - bieżącą czy skumulowaną
- 5.2. Na ile dostawcy będą inwestować w instrumenty długu publicznego, a na ile w sektor prywatny
- 5.3. Problem specjalny: obligacje indeksowane inflacją a wejście do strefy EURO
- 5.4. Problemy negatywnej selekcji
 - 5.4.1. Równe stawki dla mężczyzn i kobiet – rozwiązania zapobiegające patologiom konkurencji między dostawcami o zawarcie kontraktów z mężczyznami (uwaga: niektóre pomysły to „sprzątanie pod dywan”)
 - 5.4.2. Osoby w złym stanie zdrowia – rozwiązania zapobiegające patologiom konkurencji między dostawcami o zawarcie kontraktów z osobami o złych rokowaniach co do ich dalszego trwania życia